

330.00

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8030 Dep
0031 Oslo

200404169
-058

Likestillingsombudet
Postadresse: Postboks 8048 Dep. 0031 Oslo
Kontoradresse: Grensen 5. 0159 Oslo
Sentralbord: 24 05 59 70
Telefaks: 24 05 59 80
E-post: post@likestillingsombudet.no

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

3354/2004/432 LC/EJ

21. desember 2004

HØRINGSNOTAT OM NY BARNEHAGELOV

Likestillingsombudet viser til departementets høringsbrev av 9. november 2004, og har følgende merknader:

Barnehagene er svært viktige institusjoner sett i et likestillingsperspektiv.

For det første kan man godt hevde at barnehagene er det viktigste *likestillingstiltaket* vi har, i og med at de muliggjør småbarnsmødres yrkesdeltakelse. Vi vet at småbarnsmødrenes yrkesdeltakelse ville vært på et adskillig lavere nivå hvis det ikke hadde vært for at barnehager har blitt bygd ut i stor skala.

For det andre er barnehager stort sett *kvinnearbeidsplasser*. Man står dermed overfor to utfordringer: Å rekruttere flere menn, og å sørge for at arbeidet i barnehager ikke taper status- og lønsmessig i forhold til sammenliknbare mannsdominerte yrker.

For det tredje er barnehagene viktige for barns læring og utvikling av sosial kompetanse. Her kommer likestilling mellom kjønnene inn som et viktig element på flere måter. Hovedsaken er at barna følges opp og stimuleres slik at deres individuelle *interesser og evner utvikles uavhengig av kjønn*, og at barna ikke utvikler negative kjønnsbaserte kulturer som kan forplante seg videre i livet. Barnehagene har en unik mulighet til å gripe fatt i slike forhold og arbeide konstruktivt med denne problematikken.

For å ivareta disse tre hensynene kreves det at *kvalitetskravene til barnehagene opprettholdes*. Dette er nødvendig for at småbarnsforeldre fortsatt skal føle seg trygge på at barna har det bra mens de er på jobb, og for at kvinnedominerte yrkesgrupper ikke skal miste status og sakke akterut lønsmessig. Det er viktig for at man skal kunne rekruttere flere menn til barnehagene, og det er viktig for at arbeidet med likestilling i barnehagen kan videreføres og styrkes. Her er man avhengig av høyt kvalifiserte pedagoger.

Jeg vil altså sterkt advare mot enhver endring i barnehageloven som medfører at kvalitetskravene til barnehagene svekkes, både når det gjelder antall ansatte per barn, utdanningskrav til de ansatte og bestemmelser om arealutnyttelse.

Jeg vil avslutningsvis påpeke at en barnehagelov med *kristen formålsparagraf* vil harmonere dårlig med den foreslåtte lov mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion mv. Det sies riktignok i proposisjonen at "Det forutsettes fra departementets side at forbudet mot å diskriminere på grunn av religion og livssyn i lovforslaget her ikke skal gripe inn i eksisterende ordninger som statskirken, KRL-faget, friskolene og ulike formålsparagrafer med religiøst innhold." Dette minner om formuleringer man brukte i forhold til vernepliktsloven og annen kjønnsesifikk lovgivning den gang likestillingsloven ble vedtatt.

På samme måte som det er svært uheldig med motstrid mellom likestillingsloven og lover som har kjønnsesifikke bestemmelser, vil det være uheldig med motstrid mellom barnehageloven og den nye anti-diskrimineringsloven. Man bør etter mitt syn være ekstra påpasselig med å unngå motstrid i dette tilfellet hvor Stortinget omtrent samtidig står foran vedtakelsen av forbudet mot diskriminering på grunn av religion og livssyn, og spørsmålet om å gjøre endringer i barnehageloven.

Jeg vil altså råde departementet til å gjøre formålsbestemmelsen religions- og livssynsnøytral, men ikke verdinøytral. Etter min mening bør formålsbestemmelsen eksplisitt nevne noen av de verdiene virksomheten skal bygge på, og en av disse bør være likestilling. Man kan for eksempel erstatte den kristne formålsbestemmelsen med den foreslåtte bestemmelsen i § 2 tredje ledd, som nevner en rekke gode formål med barnehagene.

Vennlig hilsen

Kristin Mile
likestillingsombud

Saksbehandler: Lars Christensen